

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3231/2020
01.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Марко Алексић, адвокат из ..., против туженог „Sectra Consulting“ d.o.o. из Београда, кога заступа пуномоћник Небојша Перовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3395/2019 од 09.09.2020. године, у седници одржаној 01.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3395/2019 од 09.09.2020. године, жалба туженог одбија и потврђује пресуда Основног суда у Врању П1 187/2019 од 08.10.2019. године и допунско решење П1 187/2019 од 05.11.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде тужиоцу исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, па до коначне исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 187/2019 од 08.10.2019. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу број .. од 12.01.2018. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати зараде за период од фебруара закључно са јуном 2018. године у месечним износима означеним у изреци, са законском затезном каматом на сваки појединачни износ од доспећа па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 149.998,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Допунским решењем од 05.11.2019. године, тужени је обавезан да тужиоцу поред трошкова досуђених пресудом од 08.10.2019. године, накнади на име истих износ од још 18.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3395/2019 од 09.09.2020. године, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 187/2019 од 08.10.2019. године и

допунско решење П1 187/2019 од 05.11.2019. године и ставом 1. изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се решење туженог број .. од 12.01.2018. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, поништи као незаконито. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му по основу накнаде штете због незаконитог отказа уговора о раду исплати укупан износ од 122.408,00 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни износ од доспећа до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 87.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 408. ЗПП и установио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је радио код туженог у трајању дужем од 2 године по основу више уговора о раду на одређено време на радном месту радника обезбеђења у сектору туженог ..., са фактичким местом рада на обезбеђењу малопродајног објекта корисника туженикових услуга обезбеђења у Последњи уговор су закључили 18.12.2017. године, са почетком рада од 01.01.2018. године - такође на одређено време – до 6 месеци. Међутим, тужени је решењем од 12.01.2018. године утврдио да тужиоцу престаје радни однос 31.01.2018. године због истека рока на који је закључен уговор о раду. Тужилац сматра да је решење о отказу туженог незаконито, јер није прошао уговорени шестомесечни период рада и тужбеним захтевом тражи да се решење као незаконито поништи и тужени обавезе на накнаду штете у виду изгубљених зарада које би остварио до краја уговореног периода рада.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужени незаконито отказао тужиоцу уговор о раду пре истека уговореног рока. Уговор је закључен на период од 6 месеци, а туженом је отказан уговор о раду већ 12.01.2018. године и утврђено да му престаје радни однос 31.01.2018. године. Значи није протекло рок од 6 месеци на који је уговор закључен. При томе, првостепени суд није прихватио наводе туженог да је дошло до раскида уговора о обезбеђењу са корисником услуга, јер такве доказе тужени није доставио (доказ о раскиду уговора) па се није ни остварио раскидни услов. Осим тога, тужилац је морао да буде упознат са разлогом због кога му се радни однос отказује, што је у конкретном случају изостало. Стоји чињеница да је тачком 8. уговора о раду од 08.12.2017. године назначено да је уговор о раду везан за уговор о обезбеђењу који је послодавац закључио са корисником услуга, те да уколико уговор о обезбеђењу буде раскинут биће раскинут и уговор о раду без обзира на рок на који је уговор закључен. Међутим, иако из пословне кореспонденције између туженог и корисника услуга је констатовано да је укинута физичко обезбеђење у објекту МП ... које је било ангажовано 7 часова дневно, у образложењу решења којим је тужени тужиоцу отказао уговор о раду назначено је да се уговор отказује због истека рока, а не због отказног разлога који је наводно наступио, нити се такав отказни разлог уопште наводи. Осим тога, тужени није пружио доказ да је дошло до раскида уговора пружању услуга о обезбеђењу са корисником услуга, да се раскидни услов остварио, а пословна

кореспонденција туженог са корисником услуга (акт који је презентиран 28.12.2017. године) не може бити релевантан доказ да је наступио услов за раскид уговора. Сходно члану 191. став 2. Закона о раду и члана 154. ЗОО усвојен је тужбени захтев тужиоца.

Апелациони суд није прихватио овакво правно схватање првостепеног суда налазећи да је првостепени суд, иако је правилно и потпуно утврђено чињенично стање извео погрешан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао своју одлуку, услед чега је дошло до погрешне примене материјалног права, па је преиначио првостепену пресуду. При томе, другостепени суд полази од одредбе члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), где је прописано да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла, или наступањем одређеног догађаја за време трајања тих потреба. И уговор закључен за време трајања од 6 месеци може престати у било ком тренутку до истека шестомесечног периода, јер је то најдуже могуће трајање уговора. Одредбом члана 8. став 3. Уговора о раду закљученог између странака прописан је посебан основ за престанак уговора о раду при чему је назначено да је уговор о раду стриктно везан за уговор о обезбеђењу који је послодавац закључио са корисником услуга. Произилази, уколико уговор о обезбеђењу из става 1. тачке 83. уговора из било којих разлога буде раскинут, биће раскинут и уговор о раду на одређено време, без обзира на рок из члана 1. тачка 1. Стога је тужиоцу могао престати радни однос, јер је тужени добио допис корисника услуга обезбеђења – Привредног друштва за послове услуга Меркатор – Ц из Новог Сада, којим корисник укида физичко обезбеђење малопродајном објекту ... у коме је било ангажовано физичко обезбеђење 7 сати дневно, а у којем објекту је у систему обезбеђења радио и тужилац. При томе, другостепени суд оправдање налази и у члану 74. Закона о облигационим односима који прописује да уговор закључен под условом, ако његов настанак или престанак зависи од неизвесне чињенице (став 1.); а који је закључен под одложним условим, па се услов испуни, уговор делује од тренутка његовог закључења, осим ако из закона, природе, посла и воље страна не проистиче нешто друго (став 2.); дакле, закључен под раскидним условом, уговор престаје важити када се услов испуни. У овом случају раскидни услов се остварио и у овом случају нема могућности примене члана 191. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда, овакво становиште другостепеног суда није прихватљиво. Ово је из разлога што је другостепени суд извео погрешну оцену о валидности дописа корисника услуга туженог – Привредног друштва за пословне услуге Меркатор – С из Новог Сада, где се наводи да корисник услуга разматра укидање обезбеђења у малопродајном објекту ..., у коме је било ангажовано физичко обезбеђење 7 сати дневно. Допис нема датум када је сачињен од стране Привредног друштва за пословне услуге „Меркатор – С“, а нема ни датум пријема од стране туженог. Осим тога, допис не указује на чињеницу да је дошло до раскида уговора између корисника услуга и овде туженог, нити је раскид таквог уговора тужени презентирао. Из тога произилази да такав допис не може бити основ за извођење правилног закључка да је корисник услуга у овом случају Меркатор – С отказао уговор о коришћењу услуга туженом нити да је наступио услов предвиђен чланом 8. став 3. Уговора о раду. И да је тај услов био испуњен, тужени је морао у решењу о отказу уговора о раду да наведене разлоге отказивања уговора, а не само да назначи да је истекао рок на који је уговор закључен. Тај рок није истекао јер је трајање уговора

опредељено на шест месеци почев од 01.01.2018. године. Како из свега изнетог произилази да тужени није доказао да је наступио услов за раскид уговора и како решење о отказу не садржи прихватљиве разлоге о отказу уговора о раду, то тужилац има право на заштиту предвиђену чланом 191. Закона о раду.

На основу напред изнетог, применом члана 416. став ЗПП одлучено је као у изреци у ставу првом.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 153., 154. и 165. ЗПП и исти се односе на трошкове везано за стручни састав ревизије у висини од 33.000,00 динара, сходно важећој АТ.

Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић